

GUIDELINES ON PROPER STORAGE, SAFE HANDLING AND DISPOSAL OF INSECTICIDES

ପ୍ରପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ସୁରକ୍ଷିତତା, ସ୍ଥଳୀ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟାବଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ

General safety precautions while handling insecticides

କୀଟନାଶକନିୟନ୍ତ୍ରଣକରିବା ସମୟରେ ସାଧାରଣ ସୁରକ୍ଷା ସାବଧାନତା

Exposure to insecticides may occur when handling and spraying insecticides. The exposures to insecticides may occur in following situations:

କୀଟନାଶକନିୟନ୍ତ୍ରଣକରିବା ଏବଂ ସ୍ପ୍ରେୟ କରିବା ସମୟରେ କୀଟନାଶକ ଉପର ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିପାରେ। କୀଟନାଶକ ଉପର ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଘଟିପାରେ:

- When handling the insecticide product during opening of the package, mixing and preparation of the spray.
- ପ୍ୟାକେଟ୍ ଖୋଲିବା, ମିଶ୍ରଣ ଏବଂ ସ୍ପ୍ରେୟ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ କୀଟନାଶକ ଦ୍ରବ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ସମୟରେ।
- When spraying the insecticide.
- କୀଟନାଶକ ସ୍ପ୍ରେୟ କରିବା ସମୟରେ।
- When disposing the insecticide solution and containers
- କୀଟନାଶକ ସମାଧାନ ଏବଂ ପାତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ବିସର୍ଜନ କରିବା ସମୟରେ।

General precautions:

ସାଧାରଣ ସତର୍କତା:

1. The operator should also wear a protective hat and face shield or goggles.
ଅପରେଟର ଧ୍ୟାନ ସ୍ପ୍ରେୟ କରିବା ସମୟରେ ଫେସ୍‌ସ୍କାଲ୍ଡ କିମ୍ବା ଗଗନଲୁଣ୍ଠି ବାଧିବ।
2. Do not eat, drink or smoke while working.
କାମ କରିବା ସମୟରେ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା, ପିଅବା କିମ୍ବା ଧୂମପାନ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ।
3. Wash hands and face with soap and water after spraying and before eating, smoking or drinking.
ସ୍ପ୍ରେୟ କରିବା ପରେ ଏବଂ ଖାଇବା, ଧୂମପାନ କରିବା କିମ୍ବା ପିଇବା ପୂର୍ବରୁ ହାତ ଏବଂ ମୁହଁକୁ ସାବୁନ ଏବଂ ପାଣିରେ ଧୋଇଦିଅନ୍ତୁ।
4. Shower or bath at the end of every day's work and wear new clean clothes.

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ରକାମ ଶେଷରେ ସ୍ନାନ କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା ସ୍ନାନ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ନୂତନ ପରିଷ୍କାର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧନ୍ତୁ।

5. Wash overalls and other protective clothing at the end of every working day in soap and water and keep them separate from the rest of the family's clothes.

ପ୍ରତ୍ୟେକକାର୍ଯ୍ୟଦିବସଶେଷରେସାବୁନଏବଂପାଣିରେଓଭରଲେସ୍ଏବଂଅନ୍ୟାନ୍ୟପ୍ରତିରକ୍ଷାପୋଷାକ
ଧୋଇଦିଅନ୍ତୁଏବଂପରିବାରରପୋଷାକଠାରୁଅଲଗାରେଖନ୍ତୁ।

6. If the insecticide touches the skin, wash off immediately with soap and water.

ଯଦିକୀଟନାଶକଚର୍ମକୁସ୍ପର୍ଶକରେ, ତେବେଏହାକୁତୁରନ୍ତସାବୁନଏବଂପାଣିରେଧୋଇଦିଅ।

7. Change clothes immediately if they become contaminated with insecticides.

କୀଟନାଶକରୁ ଦୂଷିତହେଲେତୁରନ୍ତପୋଷାକବଦଳାନ୍ତୁ।

8. Inform the supervisor immediately if one feels unwell.

ଯଦିକଣେଅସୁସ୍ଥଅନୁଭବକରିଛନ୍ତିତେବେତୁରନ୍ତସୁପରଭାଇଜରଙ୍କୁଜଣାନ୍ତୁ।

Protective clothing and equipment

ପ୍ରତିରକ୍ଷାପୋଷାକଏବଂଯନ୍ତ୍ରପାତି

Absorption of insecticide occurs mainly through the skin, lungs and mouth. Specific protective clothing and equipment given below must be worn in accordance with the safety instructions on the product label

କୀଟନାଶକଅବଶୋଷଣମୁଖ୍ୟତଃଚର୍ମ,ପୁଷ୍ପପୁଷ୍ପଏବଂପାଟିମାଧ୍ୟମରେହୋଇଥାଏ।ନିମ୍ନରେଦିଆଯାଇଥିବାନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟପ୍ରତିରକ୍ଷାପୋଷାକଏବଂଉପକରଣଗୁଡ଼ିକଉପାଦାନବଳରେଥୁବାସୁରକ୍ଷାନିର୍ଦ୍ଦେଶଅନୁଯାୟୀପିନ୍ଧିବାଜରୁର।

- Broad-brimmed hat (protects head, face and neck from spray droplets).
- ବ୍ରଡ-ବ୍ରାଇମଡ୍‌ହେଟ୍ (ମୁଣ୍ଡ, ମୁହଁଏବଂବେକକୁସ୍ତେବୁନ୍ଧାଠାରୁରକ୍ଷାକରିଥାଏ) ।
- Face-shield or goggles (protects face and eyes against spray fall-out).
- ଫେସ୍‌ସ୍କାଲ୍‌ଡିମ୍ବାଟସମା (ମୁହଁଏବଂଆଖିକୁସ୍ତେଫଲ-ଆଉଟୁରକ୍ଷାକରିଥାଏ) ।
- Face mask (protects nose and mouth from airborne particles).
- ଟେହେରାମାସ୍କ (ନାକଏବଂପାଟିକୁବାୟୁବାହୀକଣିକାଠାରୁରକ୍ଷାକରିଥାଏ) ।
- Long-sleeved overalls (worn outside of boots).
- ଲମ୍ବାହାତରଓଭରଲେସ୍ (ବୁଟ୍‌ହାରେପିନ୍ଧାଯାଏ) ।
- Rubber gloves.
- ରବରଗ୍ଲୋଭ୍‌ସ୍।
- Boots.
- ବୁଟ୍‌

Storage

ଭଣ୍ଡାର

1. Insecticide storehouses must be located away from areas where people or animals are housed and away from water sources, wells, and canals.

କୀଟନାଶକଭଣ୍ଡାରଘରଯେଉଁଠାରେଲୋକକିମ୍ବାପଶୁମାନେରହୁଛନ୍ତିଏବଂଜଳଉତ୍ସ,କୁଅ,ଏବଂକେନାଲ
ଠାରୁଦୂରରେରହିବାଜରୁରୀ।

2. They should be located on high ground and fenced, with access only for authorized persons. However, there should be easy access for insecticide delivery vehicles and, ideally access on at least three sides of the building for fire-fighting vehicles and equipment in case of emergency.

ସେଗୁଡ଼ିକଉଚ୍ଚଭୂମିରେଏବଂବାଡ଼ରେରହିବାଉଚିତ,କେବଳପ୍ରାଧିକୃତବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କପାଇଁପ୍ରବେଶସହିତ।

ତଥାପି,କୀଟନାଶକବିତରଣଯାନଗୁଡ଼ିକପାଇଁସହଜପ୍ରବେଶହେବାଉଚିତଏବଂଜରୁରୀକାଳୀନପରିସ୍ଥିତିରେଅଗ୍ନିନିର୍ବାପକଯାନଏବଂ
ଯନ୍ତ୍ରପାତିପାଇଁବିକ୍ଳିଂରଅତିକମରେତିନିପାର୍ଶ୍ୱରେପ୍ରବେଶକରିବାଉଚିତ।

3. Insecticides must NOT be kept where they would be exposed to sunlight, water, or moisture which could affect their stability.

କୀଟନାଶକକୁରଖିବାଉଚିତୁହେଁଯେଉଁଠାରେସେମାନେସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ,ଜଳକିମ୍ବାଆର୍ଦ୍ରତାରସମ୍ମୁଖୀନହେ
ବେଯାହାସେମାନଙ୍କରସ୍ଥିରତାଉପରେପ୍ରଭାବପକାଇପାରେ।

4. Storehouses should be secure and well ventilated.

ଷ୍ଟୋରହାଉସୁରକ୍ଷିତଏବଂସୁସଜ୍ଜିତହେବାଉଚିତ।

5. Containers, bags or boxes should be well stacked to avoid possibility of spillage. The principle of **first expiry first out** should be followed.

ପାତ୍ର, ବ୍ୟାଗକିମ୍ବାବାକ୍ସଗୁଡ଼ିକକ୍ଷିପ୍ରବାରସମ୍ଭାବନାକୁଏତାଇବାପାଇଁଭଲଭାବରେଷ୍ଟାକ୍ସରାଯିବାଉଚିତ।
ପ୍ରଥମସମାପ୍ତିତାରିଖପ୍ରଥମେଅନୁସରଣକରାଯିବାଉଚିତ।

6. Stock and issue registers should be kept up to date. Access to the insecticides should be limited to authorized personnel only.

ଷ୍ଟକ୍ଏବଂଇସ୍ୟୁରେଜିଷ୍ଟରଗୁଡ଼ିକଅଦ୍ୟତନହେବାଉଚିତ।କୀଟନାଶକଗୁଡ଼ିକରପ୍ରବେଶକ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତକର୍ମ
ଚାରୀଙ୍କମଧ୍ୟରେସୀମିତରହିବାଉଚିତ।

7. The store room should have a prominently displayed mark of caution used for poisonous or hazardous substances. It should be kept locked.

ଷ୍ଟୋରରୁମରେବିଷାକ୍ତକିମ୍ବାବିପଜନକପଦାର୍ଥପାଇଁବ୍ୟବହୃତସତର୍କତାରଏକଉଲ୍ଲେଖନୀୟଚିହ୍ନରହିବାଉଚିତ।

ଏହାକୁରଖାଯିବାଉଚିତ।

- ନିଉକ୍ଲିଶକୁ କମ୍ପୁରିବା ପାଇଁ ପାତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏହି ପରିଯାନ୍ତ୍ରିକ କ୍ଷତିରୁ ଦୂରେଇ ରୁହନ୍ତୁ ଯାହା ଲିଜ୍ଜା ଲପାରେ ସ୍ଥିର ତାପନିତ କରିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ କାର୍ବନ ଗୁଡ଼ିକ ସ୍ପରଶିତ ଭାବରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯିବା ଉଚିତ।

ପରିବହନ

- କୀଟନାଶକଔଷଧଗୁଡ଼ିକଭଲସିଲ୍ ଏବଂଲେବଲ୍ସାଡ଼, ବାସ୍ତବିୟାବ୍ୟାଗରେପରିବହନକରାଯିବାଉଚିତ।

- କାରନାଶକପୃଥକଭାବରେପରିବହନକରାଯିବାଉଚିତ୍।ଏହାସମାନମାନରେପରିବହନକରାଯିବାଉଚିତନୁହେଁଯେପରିକିକୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ,ଖାଦ୍ୟ,ପୋଷାକ,ଔଷଧ,ଝେଳନା,ଏବଂପ୍ରସାଧନସାମଗ୍ରୀଯାହାଦୃଷ୍ଟିତହେଲେବିପଜନକହୋଇପାରେ।

- କାଚନାଶକପାତ୍ରଗୁଡ଼ିକଏପରିଭାବରେଲୋଡ୍‌କରାଉଚିତଯେପରିବହନସମୟରେସେଗୁଡ଼ିକନଷ୍ଟହୋଇଯିବନାହିଁ, ସେମାନଙ୍କର ଲେବଲ୍‌ଗୁଡ଼ିକଘଷାଯିବନାହିଁଏବଂସେମାନେପରିବହନଯାନକୃଷାରାପରାହାଘପରେଖସିଯିବେନାହିଁ।

- The pesticide load should be checked at intervals during transportation, and any leaks, spills, or other contamination should be cleaned up immediately using accepted standard procedures. In the event of leakage while the transport vehicle is moving, the vehicle should be brought to a halt immediately so that the leak can be stopped and the leaked product cleaned up. Containers should be inspected upon arrival at the receiving station. There should be official reports to the national level and follow-up enquiries in the event of fires, spills, poisonings, and other hazardous events.

କାଚନାଶକପରିବହନକରୁଥିବା ଯାନଗୁଡ଼ିକ ମୁଖ୍ୟତଃ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଚେତାବନୀ ନେଟିସ୍ ହେଉଥିବା ଉଚିତ୍ । ପରିବହନ ସମୟରେ କାଚନାଶକ ଭାରକୁ ବ୍ୟବହାରରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଗ୍ରହଣୀୟ ନାମକ ପ୍ରଣାଳୀ ବ୍ୟବହାର କରି ସେ କୌଣସି ଲିଫ୍ଟ, ଶ୍ଟିକ୍ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଶକ୍ତିରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ଲିଫ୍ଟଗଣାରେ, ପରିବହନ ଯାନଗୁଡ଼ିକ ବେଳେ ବାଡ଼ି ଚିକ୍କିତ ହେଉଥିବା ଉପାୟ ଯାହା ଉଚିତ୍ ଯାହା ସ୍ୱାଭାବିକ କ୍ଷତି ହୋଇପାରିବ ଏବଂ ଲିଫ୍ଟକୁ ଉପାଦେୟ ହୋଇପାରିବ । ଗ୍ରହଣକାରୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ପାତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ସରକାରୀ ଯୋଗଦାନ ଏବଂ ଅଭିଯୋଗ, ill ସ୍ଥିତି, ବିଷାକ୍ତତା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିପଜ୍ଜନକର ଘଟଣାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

କୀଟନାଶକ ଏବଂ ଖାଲି ପ୍ୟାକେଜିଙ୍ଗର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶଗୁଡ଼ିକ ନିଷ୍କାସନ।

1. At the end of the day's work during IRS activities, the inside of the spray pump should be washed and any residual insecticide should be flushed from the lance and nozzle.
ଆଇଆରଏସକାର୍ଯ୍ୟକଳାପସମୟରେଦିନରକାର୍ଯ୍ୟଶେଷରେ,ସ୍ପ୍ରେପମ୍ପରଭିତରଅଂଶଧୋଇବାଉଚିତ୍ବ୍ୟକany
ଶସିଅବଶିଷ୍ଟକୀଟନାଶକକୁଲେନ୍ଦ୍ବ୍ୟବଂଅଗ୍ରଭାଗରୁବାହାରକରାଯିବାଉଚିତ୍ବ୍ୟ
  2. The rinsing water should be collected and carefully contained in clearly marked drums with a tightly fitted lid. This should be used to dilute the next day's tank loads or disposed properly by the supervisor at disposal sites like pits or ditches.
ଧୋଇବାପାଣିସଂଗ୍ରହକରାଯିବାଉଚିତ୍ବ୍ୟବଂଏକସୁସଜ୍ଜିତଲିଭୁହିତସ୍ବଷ୍ଟଭାବରେଚିହ୍ନିତଡ୍ରମ୍ପମେନ୍ଦ୍ବରସହିତଧାରଣକରାଯିବାଉଚିତ୍ବ୍ୟ
ପରଦିନରଟାଙ୍କିଭାରକୁହ୍ରାସକରିବାପାଇଁକିମ୍ବାସୁପରଭାଇଜରହାରାଗର୍ଭକିମ୍ବାଖୋଳପରିସଠିକ୍ଲାନରେନିଷ୍ଠାସନପାଇଁସହାବ୍ୟବହାର
କରାଯିବାଉଚିତ୍ବ୍ୟ
  3. Never pour the remaining insecticide into rivers, pools or drinking-water sources.
ଅବଶିଷ୍ଟକୀଟନାଶକକୁନଦୀ, ପୁଷ୍ପରିଶୀକିମ୍ବାପାନୀୟଜଳଉତ୍ସରେକେବେବିpour ାଳନ୍ତୁନାହିଁ
  4. Decontaminate containers where possible. For glass, plastic or metal containers this can be achieved by triple rinsing, i.e. part-filling the empty container with water three times and emptying into a bucket or sprayer for the next application.
ଯେଉଁଠାରେସମ୍ଭବପାତ୍ରଗୁଡିକଦୃଷିତକରନ୍ତୁ।ଗ୍ଲାସ୍,ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍,କିମ୍ବାଧାତୁପାତ୍ରଗୁଡିକପାଇଁସହାତ୍ରିପଲ୍ଲୋଇବାହାରାହାସଲହୋଇପାରି
ବ, ଯଥାଖାଲିପାତ୍ରଗୁଡିକଅରପାଣିରେଭରିବାବଂପରବର୍ତ୍ତୀପ୍ରୟୋଗପାଇଁସହାକୁଏକବାଲ୍ଲୁକିମ୍ବାସ୍ତ୍ରେରେଖାଲିକରିବା
  5. All empty packaging should be returned to the supervisor for safe disposal according to national guidelines.
ସମସ୍ତଖାଲିପ୍ୟାକେଜିଂକୁଜାତୀୟନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀଅନୁଯାୟୀନିରାପଦନିଷ୍ଠାସନପାଇଁସୁପରଭାଇଜରଜନିତକଟକ୍ବେରାଇଦିଆଯିବାଉ
ଚିତ୍ବ୍ୟ
  6. Never re-use empty insecticide containers.
ଖାଲିକୀଟନାଶକପାତ୍ରକୁପୁନର୍ବାରବ୍ୟବହାରକରନ୍ତୁନାହିଁ
  7. It shall be the duty of manufacturers, formulators of insecticides and operators to dispose packages or surplus materials and washing in a safe manner so as to prevent environmental or water pollution.
ଉତ୍ପାଦକ,କୀଟନାଶକformସଧକାରୀଏବଂଅପରେଟରମାନଙ୍କରକର୍ତ୍ତବ୍ୟହେବଯେପ୍ୟାକେଜିଂଅତିରିକ୍ତସାମଗ୍ରୀଏବଂନିରାପଦ
ଭାବରେଧୋଇବାଆବଶ୍ୟକଯାହାଫଳରେପରିବେଶକିମ୍ବାଜଳପ୍ରଦୂଷଣକୁରୋକାଯାଇପାରିବ।
  8. The used packages shall not be left outside to prevent their re-use.
ପୁନର୍ବ୍ୟବହାରକରୋକିବାପାଇଁବ୍ୟବହୃତପ୍ୟାକେଜଗୁଡିକବାହାରେଛାଡିଦିଆଯିବନାହିଁ

9. The packages shall be broken and buried away from habitation.

ପ୍ୟାକେଟଗୁଡ଼ିକ ଭାଙ୍ଗି ଯିବ ଏବଂ ବାସସ୍ଥାନଠାରୁ ଦୂରରେ ପୋତି ଦିଆଯିବ।

Disposal of Expired Insecticides

ମିଆଦପୂର୍ଣ୍ଣ କୀଟନାଶକ ନିଷ୍କାସନ

1. Adequate measures should be undertaken to avoid expiry of stocks in storehouses.
ଷ୍ଟୋରହାଉସରେ ଷ୍ଟକଗୁଡ଼ିକର ଅବଧି ସମାପ୍ତ ନ ହେବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ।
2. First Expiry First Out principle should be strictly followed during stock movements.
ଷ୍ଟକ୍ସଙ୍କୁ ପ୍ରେସନ୍ସନ୍ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଥମେ ଷ୍ଟକ୍ସ ପ୍ରଥମ ଆଉଟ୍ରିଙ୍ଗ୍ କରାଯାଉଛି ତାହା ବେଳେବେଳେ ପାଳନ କରାଯିବା ଉଚିତ।
3. The expired stock should be returned to manufacturer for disposal as per guidelines preferably through incineration process.
ମିଆଦପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଷ୍ଟକ୍ସ ନିଷ୍କାସନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଅନୁଯାୟୀ ନିଷ୍କାସନ ପାଇଁ ଫେରସ୍ତ କରାଯିବା ଉଚିତ।
4. The chemical efficacy should be tested before disposal of expired insecticide to find out possibility of usage. The efficacy and active ingredient percentage of insecticide is tested and certified by the authorized testing laboratory. For list of authorized laboratory please refer Central Insecticide Board, Govt. of India website.
ବ୍ୟବହାର ହେବା ପରେ ସମ୍ଭାବନା ଜାଣିବା ପାଇଁ ମିଆଦପୂର୍ଣ୍ଣ କୀଟନାଶକ ନିଷ୍କାସନ ପୂର୍ବରୁ ରାସାୟନିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପରୀକ୍ଷା କରାଯିବା ଉଚିତ।
କୀଟନାଶକର ଫଳପ୍ରସାଦ ଏବଂ ସକ୍ରିୟ ଉପାଦାନ ଶତକଡ଼ା ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ପ୍ରାୟୁକରଣ କୃତ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ପରୀକ୍ଷାଳାବୋରେଟୋରୀଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରାୟୁକୃତ ଲାବୋରେଟୋରୀ ତାଲିକା ପାଇଁ ଯାକରି ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ୍ କୀଟନାଶକ ବୋର୍ଡ, ସରକାରୀ କୁଅନୁସରଣ କରନ୍ତୁ।
ଇଣ୍ଡିଆ ଷ୍ଟେଟ୍ ସାଇଟ୍।

Health Monitoring

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ନିରୀକ୍ଷଣ

1. In case of accidental exposures or appearances of symptoms of poisoning, medical advice must be sought immediately.
ଯଦି ଆକସ୍ମିକ ସଂସ୍ପର୍ଶ ପାଇଁ କିମ୍ବା ବିଷାକ୍ତ ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଏ, ତୁରନ୍ତ ଡାକ୍ତରୀ ପରାମର୍ଶ ନିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ।
2. In case of organ phosphorus (Malathion), regular monitoring of cholinesterase (CHE) level should be carried out and spray men showing decline in CHE to 50% should be withdrawn and given rest and if needed medical aid
ଅର୍ଗାନୋଫସ୍ଫୋରସ୍ (ମାଲାଥିଅନ୍) କ୍ଷେତ୍ରରେ, କୋଲିନେଷ୍ଟେରେଜ୍ (CHE) ସ୍ତରର ନିୟମିତ ମନିଟରିଂ କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ CHE ରୁ 50% ହ୍ରାସ କରୁଥିବା ସ୍ପ୍ରେୟ ମାନବଙ୍କୁ ପୂର୍ବଦ୍ୱାରା କବିରାମିଆ ଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଯଦି ଆବଶ୍ୟକ ଚିକିତ୍ସା ସାହାଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ।

Source: National Center for Vector Borne Diseases Control

ଉତ୍ସ: ଭେକ୍ଟର ବୋର୍ନ ରୋଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଜାତୀୟ କେନ୍ଦ୍ର।

Link: <https://nvbdcp.gov.in/WriteReadData/l892s/Guidelines-Proper-Storage-Safe-handling-Disposal-Insecticides.pdf>